

אי־הכלכלה

ספיר (קוזלובסקי) פנחס, ה־מבוגר (49) והרציני בחוג המקורב לבי. גיי. שולט למעשה ללא מצרים בכל מערכת הכלכלה של המדינה, הן כשר המסחר והתעשייה והן כשליט אמיתי ב־משרד־האוצר, אשר בראשו עמד במשך שנים כמנהלו הכללי.

ספיר, יליד סובלקי בפולין, קיבל חינוך מסורתי בבית־ספר להכשרת מורי־דת, הצטרף להכשרה של החלוק וכבר אחרי חודשים נקרא לרכז את עניניו ה־כספיים במרכז החלוק בפולין, תוך כדי עבודה זו למד פנקסנות.

עלה ארצה בגיל 22, השתקע בכפר סבא, כיהן שם כחבר מועצת הפועלים ומלא תפקידים של מזכיר המועצה.

נקרא עלי־ידי לוי אשכול (או שקולניק) לתפקיד מרכזי במשך המים ההסתדרותי, משך שם את עניניו של בי. גיי. שקרא לו ערב מלחמת־העצמאות לועדה שטיפלה בעניני הנגב. ב־1948 מלא תפקיד מרכזי באגף האפסנת של צה"ל, ניהל את עניני הכספים של הרכש ואז בא במגע הדוק למדי עם אבריאל וקולק, אחרי המלחמה מינה אותו בי. גיי. כמנהל כללי של משרד־הבטחון (והחליף את שמו לעברית). כשמסר תפקיד זה לשמעון פרס, החליף ספיר את אהוד אבריאל כמנהל משרד־האוצר. בתפקיד זה קידם בהרבה את המשק ההסתדרותי.

ספיר אינו שייך לחוג המצומצם ביותר של קבוצת־המנהלים, הנהו שונא מובהק של אהוד אבריאל, אותו האשים בהאשמות שונות כאחראי לאירסורים ולפרסומים אי־לואילים בעתונות. אולם עם התפתחות והתגבשות קבוצה זו, מזדקר יותר ויותר תפקידו כאיש הכספים וכמומחה הכלכלי היחיד שבחבורה, שיקרא למלא תפקיד מרכזי בכל מקרה שהחבורה תגיע לשלטון בלתי־מוגבל בעזרת בני־גוריון. גר בדירת־חדר צנועה בירושלים, לא נטש את מקומו מוריו הקבוע שיכוון־החוקים של כפר סבא. שמו לא הוזכר עד כה בקשר עם שום פרשת־שחיתות.

אי־שהזוהר

קולק, מדי (מיאור דור), (38) נשוי, הוא ה־מומחה לרכישת לבבות, בעל קסם אישי אותו הוא יכול להפעיל ולנתק כברו מים. קולק מופעל במקום שיש למשוך מליונים ולאחר ש־רים ורים. לעומת זאת, אינו רעיונות מקוריים.

יליד צ'כוסלובקיה, שעלה לארץ באמצע שנות השלושים, נחשב לכוח תיאורטי ולבעל

הצטרף לגרעין הצ'כי של תנועת־הנוער הבונים ולמשך עין גב. היה פעיל בהנהגה, שגילתה את כשרונו המיוחד לטיפוח קשרים עם קצינים בריטיים. כשרון זה משך את עניניו של בי. גיי, שהעבירו, כמו את אבריאל, לעבודה בשם הסוכנות עם האינטליגנציה הבריטי. לפי עדותו של יואל בראנד, היו כולאיו הבריטיים מוסרים לידי קולק את מפתחות חדר כלאו, ומשאירים את השניים ביחידות.

כמו אבריאל, עסק קולק בימי המלחמה בעניני רכש בארצות־הברית, מלא מאז תפקיד מרכזי בכל מאמצי המגביות של ישראל שם. בארץ ירש את תפקידו של אבריאל כמנהל כללי של משרד־ראש־המשלה. מנהל כמובן את עסקי התיירות.

בניגוד לאבריאל, מתכנן הקניניות המסובכות, הרי קולק הוא מכבד־האש והשגריר־הניוד של קבוצת־המנהלים, מיישר ההידורים. הוא אחד הטהורים הגדולים של פולחן בני־גוריון, נמצא בסביבתו המיידית של בי. גיי. מזה תריסר שנים, נהנה מאמונו הבלתי־מוגבל של "הזקן". יותר מכל אדם אחר הוא מסמל את הטיפוס המושלם של בני־גוריון, המנותק מכל פעילות מפלגתית או ציבורית, לא נבחר מעולם לשום משרה נבחרת, פעיל ועתה לגדולה אך ורק הודות לקשריו האישיים.

בצד כשרונו ולבנה לב אדם שהוא זקוק לו, עומדת אידיבות מובהקת כלפי אנשים שאינו נזקק להם ואי־התחשבות מוחלטת בכל העומד בדרכו.

המועדים הראשונים לרודנות המחר

אי־הרודנה

ידין (סוקניק) ייגאל (מתחרו עם ישראל), (39) אינו קשור במישורין בשום צורה שהיא עם קבוצת המנהלים, וגם לא התערב בכל דרך שהיא בקנוניותיה. אולם ידין, אדם בעל אמביציות פליטיות מרחיקות־לכת, הוא מועמד טבעי לתפקיד מרכזי ביותר, במקרה שמגמות קבוצה זו תשתלטנה במדינה.

עם התרחקותו מתפקידו הצבאי, שבא בעקבות אייכולת אישית להשלים עם התערבותו של בני־גוריון והתנגשות בין שני האישים חוקיהאפי, התרחק ידין מכל פעילות פוליטית ישירה, הקדיש את מיטב מרצו לחקירות ארכיאולוגיות. אולם בניגוד לדעה הנפוצה בקהל, אותה מספר ידין עצמו בשקידה, לא זנח ידין מעולם את תכונותיו הפוליטיות. אחרי שנכשל בניגוריון בנסיון למנותו כנשיא האוניברסיטה העברית, הוצעו לידין תפקידים שונים, שנדחו על־ידו כבלתי־מתאימים לרמתו. ערב הבחירות האחרונות הציעה לו מפא"י את תפקיד שר־החינוך, בתנאי שיועץ ברשימתה לכנסת, אולם ידין דרש את תפקיד שר־החץ ודחה את ההצעה. שמו נזכר לא פעם כמועמד לתפקיד שגריר ישראל בחשינגטון או בלונדון.

כשרונו התעמולתי המזהיר של ידין, המקדיש זמן ומרץ רב לטיפוח יחסים עם העתונות, עזר לו להעמיד לעיני הציבור תמונה של עצמו שאינו זהה לגמרי עם אופיו. ידין הוא איש משכיל, כוח תיאורטי ניכר, בעל הופעה מקסימה ונימוסים מהוקצעים. אולם יחד עם זה רגיש ידין מאין כמוהו לביקורת, נוח להתרגז נוכח כל סימן של התנגדות. במשאומתן של רודוס גרם כמעט לניתוק כאשר זרק בהתקפת־כעס את עפרונו על השולחן, וכאשר קפץ העפרון לתוך נחיר אפו של נציג מצרי. המצב ניצל הודות לטאקט הרב של ראף באג'י.

אי־ההמונים

אלמוגי (קרלנבוים) יוסף אהרון, (46) חברי הכנסת ומזכיר מועצת פועלי חיסה, לא היה עד כה קשור עם קבוצת המנהלים, אולם משתדל עתה להשתלב ב־מחנה הבני־גוריון ולמצוא קשר עם קבוצת־המנהלים. מועמד לתפקיד מזכיר מפא"י.

ערכו של אלמוגי בעיני הקבוצה ובני־גוריון נובע מ־העובדה שהוא היחיד המקיים עדיין קשר הדוק עם ציבור הפועלים ויחיד שנבחר על־ידם לתפקידו.

אלמוגי, יליד רובישוב בפולין שהגיעה ארצה בן 20, עלה לגדולה במחנה הפנים של אבא חושי, שעד שהקים את צבאו הפרטי הידוע בשם "פלוגות־הפועל", שתפקידו הבלתי־רשמי היה דיכוי פיסה, בכוח הזרוע, של כל מורד שהעז להרים ראש. בזירה הלא־רשמית קנה אלמוגי לעצמו שם כמדכא האכזרי של שביתת־האימאים, מעשה שגרם להריסת רוחה של הימאות העברית שלא החלימה עד היום.

ב־1940 התניס עם פועלי־הנמל לצבא הבריטי, נפל בשבי הגרמנים, היה נציג היהודים במחנה זה ורכש לו את אהדת חבריו. יחד עם הנסות הבלתי־מהוקצעת שלו, יודע אלמוגי לרוכש לבבות בגישתו הנסה חסרת־המלאכותיות, נעדרת הנימוסים. חושי מינה את אלמוגי כיושבו במועצת פועלי־חיסה, במרוצת הימים התקררו היחסים בין שני האנשים השאפתנים. נסיונו של ב.גיי. למשוך את אלמוגי אליו נעזף בתקופה החליש על־ידי כך את ממלכת חושי, המסרכת לקבל מרות והשנואה על המנהלים.

מהפכת המנהלים אינה נושאת בחובה משטר חדש. היא מביאה עמה רק מהדורה חסונה יותר של הקיים, שכבר הוכיח לחי לוסין את אי־כשרונו לסתור את בעיות היסוד של המדינה. במקום להמציא פתרון חדש, היא רוצה לנכח את תוצאות המשבר ביד חזקה. היא באה להשליט את הצדדים השליליים ביותר של המשטר המפלגתי.

היא מובילה בעקביות של ברזל לחיסול חריות הפרט וחופש הי ביטוי. במקום לרפא את החולת, היא באה לפתוח לו את הפה.

מבוסס על טעות מרה, ורבים מאוהלי ה־מנהלים, האידיאליסטים המוסיים במצב ה־קיים והמבקשים פתרון של אמת. רק מרי מים את עצמם.

המנהלים אינם צמרת חדשה של צמחה על קרקע־הבתולין של אי דיאל לאומי חדש. אין הם מביאים שום פתרון חדש לבעיות־היסוד של האומה. אין הם פוסלים את יסודות משטרי־הגמוני הקיים — הי תלות בכספי הנרבות של המגני ביות ובמענקים הזרים.

ההסכיה היא כמעט אישית. המנהלים ה־חדשים לא מרדו אף פעם אחת בחייהם בפראות הישנות. עוד בשחר נעוריהם היו לדים טובים שחזרו לו כל מלה שנפלטת מפי העסקנים. שהרי עצם כשרונם ללכת בתלים עצם היותם כנכנסים מלידה, היא התכונה שהעלתה אותם לגדולה.

לדעתם אין ערך עצמאי לקאמארילה. ההבדל בין שתי הערכות אינו רב. אפי' לו טטאלין יכול היה לטלס את מנהליו רק כל עוד חי. אולם הם השתלו למחרת מותו.

★★★
מאבק הנאש בין הצמרת הקיימת, עסקני מפא"י הנעורים על־ידי עסקני כל שאר המפלגות, לבין הצמרת החדשה של המנהלים, שגם לה יש שותפים בכל שאר המפלגות, היא כיום התופעה הפולרי טית החשובה ביותר בישראל.

כמעט כל הארץ שונאת את העסקנים. הרוב המוחלט של הקהל מאמין כי המשטר המפלגתי הקיים הוא אסון לאומי, וצמא למשטר חדש שיעורר מחדש את הכוחות הרדומים באומה, יתן אידיאלים חדשים ו־כיוון חדש למדינה.

אולם לגענועים כמוסים אלה להמכה אמיתית אין ולא כלום עם "מהפכת המנה" לים. כל דמיון חיצוני בין שתי השיטות

בניגוריון להקיף את עצמו באנשים הנכונים ולבחור בעוזרים מתאימים. בחוגים אלה עוד קיימת התקווה כי בכוח היום יתפכח בי.גיי. ויסלק את הגולם שיצר.

כמה מאנשי הקאמאריקה עצמם אינם רחוקים מהשקפה זו. הם מסיצים בגנאי בין אוהדיהם את הדעה כי בניגוריון אינו אלא נאי גיב ישראלי, עובר־כטל קשיש שי יש להשתמש בו כדי להכביח את השלטון החדש ולהשפיע על הי המונים. הם כבר רואים את עצי מים בדמותו של גומאל עבר אלי נאצרי.

אולם יתכן כי אלה גם אלה טועים ב־הערכת אישיותו של בי.גיי. שונאי בי.גיי. בצמרת מפא"י (שכפי הנראה גם משה שרת נמנה עליהם) כבר רואים אותו בדמותו של טטאלין בסוף ימיו, עריך אמיתי הנדחף קדימה על־ידי תחושת־הגדולה של עצמו.